

Veljarakanning

Fullveldið á Alnetinum

ATKVØÐIÐ

Skulu Føroyar loysa frá Danmark?

Ja	49%
Nei	49%
Veit ikki?	2%

7080 atkvøður íalt.

| Útvega av QuickPoll |
| Aðrar atkvøður |

Tað sum seinastu dagarnar hevur hugtikið nógv her á landi er, at nú ber til at atkvøða um loysing á alnótini. OK, ikki heilt. Atkvøðan er sjálvsagt bert vegleiðandi, og telur onga-staðni.

Men hvat skulu vit siga til hesa kanningina, er hon áltandi, og umboðar hon veruligu meiningina hjá fólkinum? Hetta kann sjálvsagt takast upp til viðgerðar, og ilt er at siga, um hesin hátturin umboðar nakað sum helst. Men tøkniliga er hetta ein sera hentur háttur at stinga

fingerin í jørðina.

Vit hava hitt Ólavur Christiansen, hagfrøðing, á máli, og spurt hann um hvat hann heldur um eina slíka kanning. Fyri tað fyrsta, gav Ólavur okkum rætt í, at ikki ber til beinleiðis at avvísa úrslitið av eini slíkari kanning, men ein rúgva av spurnaðartekjum kunnu setast við kanningina. Eitt nú er tað veljarin ið vendir sær til heimasíðuna, og til ber at biðja onnur um at atkvøða.

Vit kunnu eisini ímynda okkum, at tað serliga eru tey yngru, og fólk sum starvast á skrivstovum, ið

Káta hornið

Fyri at fáa Windows 95 at rigga, má ein hava styrkina hjá einum P5, 16 MB ram og 1 GB harddisk. Fyri at senda fyrsta mannin á mánan, var ein telda nýtt, ið hevði styrkina hjá einum Commodore 64. So okkurt má vera var ruskandi galið, og tað var ikki Apollo.
Citat frá internetinum

Internetið er sum ein neutron bumba. Ein rúgva av bygnaði, men ongi fólk.
Citat frá internetinum

Um talan var um eina kunningartøkniliga kollveltling, er hon av. Kunningartøknin vann.
Diana Lady Dougan

eru umboðað í hesi kanning. Hetta er eitt av spurnaðartekjunum, ið Ólavur Christiansen setir viðvíkjandi kanningini.

Ólavur Christiansen vísti eisini á, at fyri mongum árum síðan var ein veljarakanning í USA, meðan Roosevelt var forseti. Vanligt var tá, at bert tey ríku høvdu telefon, og tá so nevnda veljarakanning varð gjørd tilvildarliga gjøgnum telefon, vóru tað bert tey ríku, ið svaraðu, og hetta viðfórði, at kanningin var so dyggiliga skeiv.

Stutt áðrenn okkara dead line, vóru tað yvir sjei túsund fólk, ið høvdu atkvøtt, og støðan var tá, at 49% vildu loysa frá Danmark, 49% vóru ímóti loysing, meðan 2% ikki vistu um tey vilja hava fullveldi.

Um úrslitið er gott ella ikki, hevur K.T.Hornið sjálvsagt onga meining um, men tøkniliga er hetta ivaleyst enn eitt boost fyri KT økið sum heild.

Skrivað: Finn Jensen
finn@socialurin.fo

Ger tína egnu kanning

Til ber nú at gera eina og hvørja kanning á egnari heimasíðu. Hetta er eitt sera hent amboð í vinnuni, og sjálvsagt eisini á politiska økinum.

Við at venda sær til Quick Poll, ið finst á www.quickpoll.dk, kann hetta fáast í lag, og tað er heilt ókeypis.

Tað er KT fyrirtøkan LavaSoft – Advanced Internet Solutionsk, ið stendur fyri hesum.

Heimasíðu ummæli

Vit síggjast í morgin, vit síggjast til fótbólt, ella vit síggjast í skúlanum í morgin.

Nakað soleiðis eru vit von við at hoyra tey ungu málbera seg, í øllum førum fyri nøkrum árum síðan. Men soleiðis er ikki longur. Sjálvsagt síggjast tey ungu framvegis í skúlanum, til fótbólt ella onnur støð har tey eru von at mótast.

Nú á døgum kunnu vit ímynda okkum, at tey ungu í staðin siga:

Vit hoyrast, eg sendið sær eini SMS boð, vit prátaast við á netinum, ella vit hittast á KT-Deplinum.

KT-Depilin er fyrst og fremst tøkniliga møtingarhølið hjá teimum ungu, har tey kunnu práta saman, ella *chatta* sum tað nú kallast.

Ongin ivi er um, at tey ungu ikki síggja somu vansar við KT-tøkniligu menningini, sum tey tilkomnu gera tað. Eitt nú halda tey ungu, at tað er í finasta lagi, at mótast á internetinum í staðin fyri at vitja hvønn annan. Tað tykist tó heldur ikki at vera nakar vandi á ferð, tí tey ungu mótast og skiljast fysiskt hóast alt hvønn einasta dag. KT-Depilin er bert ein møguleiki afturat, at koma í samband við hvønn annan, og onnur sum ikki eru á sama geografiska øki.

So summa sumarum,ugu vit siga, at hetta er einans ein hentleiki, so leingi tey ungu framvegis noyðast at møta upp í skúlanum, til fótbólt o.s.fr. Hvussu leingi hetta kemur at halda, tí internet undirvísing er við at gera um seg í londunum kring okkum.

Um vit líta at heimasíðuni

KT-Depilin

hjá KT-Deplinum, ið er at finna á slóðini www.skulin.fo, er talan um rimiliga *fancy layout* um vit skulu nýta nýmótans orð.

Tað sum KT-Depilin sjálvsagt er blivin kendur fyri, er at allir skúlanæmingar í Føroyum hava fingið eina e-mail adressu gjøgnum hesa heimasíðu. Hetta hevur so viðført, at webstaðið er blivið eitt forum fyri skúlanæmingarnar.

Eitt sum kanska manglar við hesi heimasíðu er, at tað ikki beinleiðis finnst ein tjaksíða, har tey ungu kunnu práta um meiningar og áhugamál. Eitt nú hevði verið sera spennandi, um skúlanæmingarnir hendan vegin kundu sagt sína hugsan um støðuna, nú próvtøkur teirra av álvara eru í vanda vegna verkfallið, ið lærarnir eru farnir í gongd við. Hetta kundi eisini verið ein íblástur til tíðindaflutningin, við tað at tey ungu ikki áltrið vera hoyrd gjøgnum teir meira konventionella fjølmiðlarnar.

Eitt annað sum manglar, er beinleiðis tíðindaflutningur fyri yngri fólk, eitt nú innan tøkni og møguliga eisini teirra egnu áhugamál. Talan kundi verið um undirhald av ymsum slag, t.d. tónleikur, ítróttur ella

Nr. 63 - 30. mars 2000

tíðindablaðið **sosialurin**

19

Brynjálvur, Ólavur og Thom í stýrhúsinum á Roða.

Tað kann vera sera vandamikið at arbeiða sum skrellimaður. Tað kemur javnan fyri at brotið glas og knívar verða koyrd í sekkirnar.

av lorti

»Tey siga, at eingin er deyður av lorti.

Eg livi bókstaviliga av honum«

Ólavur Johannesen

ps-ili, g at avi avt. nn, ann i í a á

tað i at þur. i til ng-ur bert ein maður eftir her hjá okkum. Alt verður so skraltómt, og tí verður bara Skrald-Thom eftir«, skýtur Brynjálvur aftur.

Tónin er beinleiðis og vinsamur.

Tá ið vit spyrja hvat vit skulu kalla yrkið hjá teimum trimum – renovatiónsmaður, ruskmaður ella skrellimaður, er Brynjálvur kvikur at svara: »Renovatiónspedagogur!«

»Ren.ped.«, sigur Ólavur og stavar tað fyri okkum. »Akkurát sum cand. mag og cand.ped. Eg havi mangan hugsað um at sett tað í telefonbókina, men eg tori ikki. Nei, sig skrellimaður. Ikki renovatiónsarbeiðari. Skrellimaður situr nógv betri.«

ur bert ein maður eftir her hjá okkum. Alt verður so skraltómt, og tí verður bara Skrald-Thom eftir«, skýtur Brynjálvur aftur.

Tónin er beinleiðis og vinsamur.

Tá ið vit spyrja hvat vit skulu kalla yrkið hjá teimum trimum – renovatiónsmaður, ruskmaður ella skrellimaður, er Brynjálvur kvikur at svara: »Renovatiónspedagogur!«

»Ren.ped.«, sigur Ólavur og stavar tað fyri okkum. »Akkurát sum cand. mag og cand.ped. Eg havi mangan hugsað um at sett tað í telefonbókina, men eg tori ikki. Nei, sig skrellimaður. Ikki renovatiónsarbeiðari. Skrellimaður situr nógv betri.«

Lívins umstøður

Tá ið klokkan nærkast eitt

rullar IRF-bilurin Roði um-borð á Ternuna, á tremur við húsarhaldsruski úr Klaksvík. Teir trígir skrellimennirnir skiftast um, at koyra hann til Lørvíkar og hesa vikuna eigur Ólavur tørn. Hálvvaksní sonur Ólav, Martin, situr eisini í stýrhúsinum.

Hjá Ólavi vóru tað lívsins umstøður sum gjørdur, at hann bleiv skrellimaður.

»Tað komst av tí, at vit fingi ein son sum er spastikari. Eg var sjómaður, men valdi at vera heima. Eg havi ongantíð havt nakran dreym um, at eg skuldi blíva skrellimaður. Eg vaknaði ikki fyrr enn eg kom til arbeiðis, og tá fann eg út av hvussu gott hetta arbeiði var. Áðrenn hevði eg ongar tankar gjørt mær um, hvussu tað mundi vera at fara í skrell«, sigur Ólavur, sum

heldur, at størsti fyrimunurin við arbeiðnum er frælsið og frítíðin:

»Vit fáa fasta løn og royna at arbeiða so skjótt sum tilber. Tað er gularótin hjá okkum. Tess skjótari vit bera at, tess skjótari fáa vit fri, og so fært tú tíð at røkja tíni frítíðaráhugamál, sigur Ólavur.

Tá klokkan nærkast tvey koyrir Roði inn á brennistøðini hjá IRF á Hagaleiti, har lastin verður tømd.

»Tað tekur tað mesta av einum degi at fylla bilin, og bert ein minutt at tøma hann aftur«, sigur Ólavur, tá ið teir umleið 700 skrelliposarnir við eini 15 tonsum av húsarhaldsrusi úr Klaksvík fara skramblandi niður í slokuna.

Hvat merkir skrellimaður?

Danir eru undangongumenn, tá ið talan er um ruskinn-savning. Innsavningin í Danmark í farnu öld var skipað soleiðis, at ruskmenninir komu út á gøturnar og gjørdur vart við seg við sonevndum *skrallum* (á føroyskum: Skreljum).

Tá ið teir vundu skreljurnar, og tað gelti í í donsku túnunum, vistu fólk, at nú var tíðin komin at fara út í tún við ruskinum. Eftir stuttari tíð vórdur menninir nevndir *skraldemænd*, tí sovrðin gangur var av skreljunum. Upp aftur seinni varð ruskið nevnt *skrald*. Føroyingar tóku seinni orðini til sín, og nevndi ruskmenninar *skrellimenn* og ruskið *skrell*.